

-ΕΠΕΙΓΟΝ-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2016
Αρ. Πρωτ.: 240/1070

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ - ΕΛΕΓΚΤΩΝ
- ΣΕΕΥΜΕ -

Ταχ. Δ/ση : Καρ.Σερβίας 3 & Νίκης 2
Τ.Κ. : 105563 Αθήνα
Πληροφορίες : Νιφόρα Γεωργία
Τηλ. : 213 1513 907
e-mail: g.nifora@yme.gov.gr
Fax:

ΠΡΟΣ: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Ασυμβίβαστο του έργου εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών προς την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου και του συνταξιούχου του δημοσίου τομέα (π.δ.208/2002, άρθρο 3, παρ. 2ε, όπως ισχύει)

- ΣΧΕΤ:** α. Το υπ' αριθ. 240/459/10.3.2016 έγγραφο του ΣΕΕΥΜΕ
β. Το υπ' αριθ. Ε.240/357/20.4.2016 ενημερωτικό έγγραφο του ΣΕΕΥΜΕ προς την Πολιτική Ηγεσία του οικείου Υπουργείου και τη Γ.Ε.Δ.Δ.
γ. Η υπ' αριθ. ΔΙΔΑΔ./Φ./69/80/οικ.11711/20.4.2016 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
δ. Το υπ' αριθ. Φ.654/15/9095/16.5.2016 έγγραφο της Γ.Ε.Δ.Δ.
ε. Το υπ.Β2-23270/2779/7.6.2016 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οδικής Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων προς το ΣΕΕΥΜΕ και τις αδειοδοτούσες υπηρεσίες των Περιφερειών

Α. Σε συνέχεια της ανωτέρω σχετικής με το εν θέματι ζήτημα αλληλογραφίας και ειδικότερα κατόπιν του (ε) εγγράφου, προς αποφυγή πρόκλησης μεγαλύτερης σύγχυσης στις αρμόδιες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών (Μ&Ε) της χώρας, αναφορικά με το εάν δύνανται να χορηγούν ή να ανανεώνουν άδεια άσκησης επαγγέλματος υποψηφίου εκπαιδευτή σε υπαλλήλους ή συνταξιούχους του στενού ή ευρύτερου δημοσίου τομέα, μετά την έκδοση της υπ' αριθ. 4342/2005 απόφασης του ΣτΕ¹, παρακαλούμε-μέχρι την οριστική διευθέτηση της κατάστασης (το ΣΕΕΥΜΕ έχει υποβάλει σχετική πρόταση με το β σχετικό, με την οποία συνηγορεί και η ΓΕΔΔ) για τη σαφή άποψη της υπηρεσίας σας επί των κατωτέρω ζητημάτων:

Α1. Στην παρούσα φάση υφίστανται στην έννομη τάξη και ισχύουν ή όχι οι διατάξεις των άρθρων 3, 4 (πλην του τελευταίου εδαφίου της παρ.1περ.β το οποίο είχε προστεθεί με το άρθρο 2 του π.δ.337/2003), 19 (πλην της παρ.7 που προστέθηκε με την παρ.3 του άρθρου 9 του π.δ.337/2003) του π.δ.208/2002;

Α2.Συνακόλουθα οφείλουν ή όχι οι Διευθύνσεις Μ&Ε της χώρας, στο πλαίσιο της εν λόγω χορήγησης-ανανέωσης, να ζητούν (και ως εκ τούτου να τηρούν στο σχετικό αρχείο) την υπεύθυνη δήλωση περί ασυμβιβάστου, η οποία προβλέπεται από τις διατάξεις:

I) της παρ.4δ του άρθρου 3 του π.δ.208/2002 (αρχική έκδοση),

II) της παρ. 1β του άρθρου 4 του ίδιου π.δ. (ανανέωση) καθώς και

III) της παρ. 3 της Κ.Υ.Α οικ.26640/2298/22.5.2014/ ΦΕΚ 1302Β, όπως αυτή η δήλωση συγκεκριμενοποιείται στο υπόδειγμα του Παραρτήματος II, σελ. 18369 και απαιτείται σε κάθε περίπτωση χορήγησης-ανανέωσης της ως άνω αδειας;

¹ Ακύρωση κατόπιν αιτήσεως των διατάξεων του άρθρου 2 και της παρ.3 του άρθρου 9 του π.δ. 337/2003, με τις οποίες είχαν τροποποιηθεί διατάξεις του π.δ.208/2002 (βλ. κατωτέρω Παράρτημα Ι).

Εναλλακτικά, υφίσταται υποχρέωση υποβολής σχετικής θετικής δικαστικής απόφασης, μετά από προσφυγή του συγκεκριμένου αιτούντος, για την έκδοση της εν λόγω άδειας²;

A3. Αντιστοίχως, οφείλουν οι ίδιες υπηρεσίες να εφαρμόζουν τις οδηγίες που δόθηκαν-προ 10ετίας- με το υπ' αριθ. 5040/610/23.2.2006 έγγραφο, το οποίο στο (ε) σχετικό αναγράφεται ως εγκύκλιος «αποδοχής» της 4342/2005 απόφασης του ΣτΕ;

Κατά την άποψη του Σώματος το εν λόγω έγγραφο αποτελεί μια πρώτη προσπάθεια αποθετικής συμμόρφωσης της διοίκησης σε δικαστική απόφαση (παροχή οδηγιών προς τις υπηρεσίες αδειοδότησης για μη εφαρμογή των ακυρωθέντων διατάξεων του π.δ.337/2003, προχωρώντας μάλιστα ερμηνευτικά ως προς το θέμα της επόμενης ανανέωσης των «παλαιών»³ - αδειών). Η συγκεκριμένη έγγραφη ενέργεια -ελλείπει αντίστοιχης θετικής συμμόρφωσης, στο πλαίσιο της αρχής της χρηστής διοίκησης,⁴ για την εξαφάνιση (κατάργηση) της προβληματικής διάταξης από την έννομη τάξη και την αντικατάστασή της με άλλη απαλλαγμένη από ελαττώματα- δημιούργησε μια περίπλοκη κατάσταση, απότοκο της χρόνιας διοικητικής αδράνειας.

Επιπλέον, στην απάντησή σας χρήσιμη θα ήταν η διευκρίνιση αναφορικά με το εάν το προαναφερθέν έγγραφο εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ, δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.430/79 (ΦΕΚ 133Α), όπως αυτές ισχύουν, περί εκκαθάρισης των αρχείων της Κεντρικής υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών, οι εγκύκλιοι του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών τηρούνται για 10 χρόνια (άρθρο 4 περ.2γ). Μικρότερο είναι δε -σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 του ίδιου άρθρου-το διάστημα διατήρησης των εγγράφων που η Κεντρική Υπηρεσία απευθύνει προς τις περιφερειακές μονάδες.⁵ Επίσης, αξίζει να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις που αποτυπώνονται κατωτέρω-υπό σημείο Δ1 του Παραρτήματος Ι-για το εν λόγω έγγραφο.

A4. Επιπροσθέτως, πέρα των ανωτέρω ερωτημάτων, επισημαίνονται τα εξής:

i. Στο (ε) σχετικό αναφέρεται η 200/2007 Γνωμοδότηση του Γ' τμήματος του ΝΣΚ, η οποία ωστόσο δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον αρμόδιο Υπουργό -όπως ενημερωθήκαμε από την αρμόδια υπηρεσία που εξέδωσε το εν λόγω έγγραφο και ως εκ τούτου δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.⁶

ii Η ΚΥΑ οικ.26640/2298/22.5.2014 εκδόθηκε με μέριμνα-μεταξύ άλλων- και της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, μετά τη δημοσίευση της 4342/2005 απόφασης του ΣτΕ. Εντούτοις, το ασυμβίβαστο εξακολουθεί να αναφέρεται ως έχει θεσπιστεί με το π.δ. 208/2002, χωρίς καμιά ιδιαίτερη επισήμανση ή διαφοροποίηση στη διαδικασία αναγγελίας έναρξης ή ανανέωσης δικαιώματος άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών.

iii. Για τη σφαιρική διαχείριση του εν θέματι ασυμβιβάστου, λυσιτελής θα ήταν η εξέταση των τιθέμενων χρονικών περιορισμών (π.χ. με τις διατάξεις της παρ.10 του άρθρου 15 του ν.3534/2007/ΦΕΚ 40^Α), σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας (σύμφωνα με προφορικές απόψεις υπαλλήλων του οποίου δε συνάδουν χρονικοί περιορισμοί με την

² Βλ. Π.Δ. Δατόγλου/Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο/5η έκδοση/ Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ 2011, σελ. 741: Η υποχρέωση της Διοίκησης να απέχει από κάθε ενέργεια αφορά κατά πρώτο λόγο τη συγκεκριμένη διαφορά που δίκασε το δικαστήριο.

³ Ήτοι αυτών που εκδόθηκαν στη βάση προγενέστερων του π.δ.208/2002 διατάξεων.

⁴ Ο.π., σελ. 742: Στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης, θετική ενέργεια απαιτείται όταν η διοίκησης οφείλει να αντικαταστήσει την ακυρωθείσα πράξη με άλλη απαλλαγμένη από ελαττώματα. Η θετική αυτή ενέργεια έγκειται στην αποκατάσταση των πραγμάτων στη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν την έκδοση της ακυρωθείσας πράξεως.

⁵ Π.χ. 5ετές για Αποφάσεις ΣτΕ για ειδικά θέματα, απαντήσεις προς τις Νομαρχίες (νυν Περιφέρειες) για ερωτήματα που έχουν θέσει καθώς και για διάφορα έγγραφα προς Νομαρχίες για την επίλυση συγκεκριμένων ή ατομικών προβλημάτων

⁶ Βλ. Παράρτημα Ι περί διατάξεων του ν.3086/2002 (324Α).

έννοια ενός ελεύθερου επαγγέλματος όπως αυτού του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών). Συνεπώς, για έναν κατά κύρια απασχόληση υπάλληλο, ο οποίος ασκεί συμπληρωματικά το επάγγελμα του εκπαιδευτή, οι εναπομείνουσες ώρες ενασχόλησης του με το έργο της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης οδηγών είναι περιορισμένες, γεγονός που ενδεχομένως αποτελεί περιορισμό που αντίκειται στο πλέγμα των διατάξεων για τα ελεύθερα επαγγέλματα.

A5. Συνοψίζοντας τα τιθέμενα ερωτήματα, αποτελεί δέσμια αρμοδιότητα των Διευθύνσεων Μ&Ε ή επαφίεται στη διακριτική τους ευχέρεια: α) η τήρηση των υπό σημείο Α1 αναφερθεισών διατάξεων; β) η υιοθέτηση των οδηγιών του οικείου Υπουργείου, οι οποίες δόθηκαν με το έγγραφο του 2006;

Τονίζεται ότι τα ανωτέρω ερωτήματα είναι άμεσα συνυφασμένα με άλλα παρεπόμενα τα οποία αφορούν σε συναφείς διοικητικές διαδικασίες και έχουν σημαντικές τυπικές και ουσιαστικές εκφάνσεις.

Εναργέστερα, σε τυπικό επίπεδο, οφείλουν οι αρμόδιες υπηρεσίες να εφαρμόζουν τη διάταξη του β' εδαφίου της παρ.3 του άρθρου 3 περί ανάκλησης της άδειας σε περίπτωση που δεν πληρείται η προϋπόθεση παρ. 2 περ. ε του ίδιου άρθρου (γνωρίζοντας μάλιστα ότι μετά από σχετική προσφυγή η απόφαση ανάκλησης πιθανόν θα ακυρωθεί); Περαιτέρω η εν λόγω διάταξη καταλαμβάνει και τους «παλαιούς» εκπαιδευτές; Επίσης, στις σχολές οδηγών που απασχολούν εκπαιδευτές δημοσίους υπαλλήλους, καθώς και στους εκπαιδευτές που έχουν υποβάλει ψευδή ή ενδεχομένως επιμελημένα-στοχευμένα αναληθή υπεύθυνα δήλωση (π.χ. γενικού περιεχομένου περί μη κωλύματος και όχι με το συγκεκριμένο κείμενο που απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις) επιβάλλονται οι προβλεπόμενες πειθαρχικές και ποινικές κυρώσεις;

Σε ουσιαστικό δε επίπεδο, αναφύεται μείζον ζήτημα εφαρμογής της διατάξης περί ασυμβιβάστου, η οποία de facto λειτουργεί ως ένας γραφειοκρατικός μοχλός ώθησης των ενδιαφερομένων στα διοικητικά δικαστήρια, καθόσον υφίσταται η δυνατότητα προσφυγής, στη βάση της απόφασης 4342/2005 του ΣτΕ, τόσο εκ των προτέρων-στο στάδιο χορήγησης ή ανανέωσης- όσο και εκ των υστέρων-π.χ. σε περίπτωση επιβολής τυχόν διοικητικών μέτρων (ανάκληση) ή άλλων κυρώσεων.

A6. Εν κατακλείδι αναφέρεται ότι ακροθιγώς αρχίζει να γίνεται (ή να μεταφέρεται προφορικώς από τις Περιφέρειες) λόγος για ενδεχόμενες νομικές κινήσεις των εκπαιδευτών-δημοσίων υπαλλήλων σε περίπτωση εφαρμογής των διοικητικών μέτρων και κυρώσεων του π.δ.208/2002. Η θέση του Σώματος είναι ότι το ίδιο δικαίωμα έχουν και οι θιγόμενοι διοικούμενοι που ασκούν αποκλειστικά το επάγγελμα του εκπαιδευτή, λόγω της χορήγησης αδειών κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, με ενδεχόμενη συνέπεια-μεταξύ άλλων-τη στρέβλωση των συνθηκών ανταγωνισμού στον κλάδο (π.χ. τυχόν αθέμιτος ανταγωνισμός που δέχονται οι εργαζόμενοι με κύρια και αποκλειστική απασχόληση στον τομέα από όσους ασκούν το έργο ως δεύτερη ενασχόληση, πιθανές οικονομίες φάσματος-μικρότερες ασφαλιστικές εισφορές, ενδεχόμενη αδήλωτη εργασία, ευελιξία στην κάλυψη κενών, ενίσχυση ανεργίας -κυρίως των νέων-στον κλάδο κ.λπ.).

A7. Εκ των ανωτέρω εκτεθέντων διαφαίνεται επιτακτική η ανάγκη οριστικής και ολιστικής αντιμετώπισης του εν θέματι σύνθετου ζητήματος, το οποίο αναλυτικά έχει γνωστοποιηθεί αρμοδίως με το E.240/357/20.4.2016 ενημερωτικό έγγραφο του ΣΕΕΥΜΕ, στο οποίο έχει αποτυπωθεί και η πρόταση του Σώματος, με την οποία συνηγορεί-με το (γ) σχετικό- η Γ.Ε.Δ.Δ., για εκ νέου ξεκάθαρη και καθολική εισαγωγή του ασυμβιβάστου, στη βάση των νέων εξουσιοδοτικών δυνατοτήτων των διατάξεων του ν. 4313/2014 (ΦΕΚ 261Α), για τους λόγους που στην εν λόγω εισήγηση παρατίθεται (βλ. και Παράρτημα Ι).

Το Σ.Ε.Ε.Δ.Δ., στο οποίο κοινοποιείται το παρόν έγγραφο, παρακαλείται να συνδράμει το έργο μας (στο πλαίσιο των διατάξεων της παρ.4δ του άρθρου 3 του π.δ.338/2002/ΦΕΚ 282Α), κοινοποιώντας στοιχεία από την 377/Α/2014 Έκθεση του, η οποία εγκρίθηκε από την αρμόδια Επιτροπή του ν.3613/2007, αναφορικά με τις πέντε άδειες άσκησης ιδιωτικού έργου εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών που εντοπίστηκαν παρά το ασυμβίβαστο του άρθρου 3 του π.δ. 208/2002 (Διαπίστωση στ.6 σελ.14).

Ακολουθεί, για λόγους συνοχής του κειμένου- συνοπτική περιγραφή-υπενθύμηση του περιεχομένου ο λόγος θέματος στο κατωτέρω Παράρτημα Ι.

Αναμένοντας σχετική ενημέρωση, παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο αναπλ. Γενικός Επιθεωρητής

Κωνσταντίνος Τσαχαλός

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

I. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Αριθμός Αντιτύπων

1. Γρ. Υπουργού οικείου Υπουργείου
(ως προς την υπό σημείο Ε1 του Παραρτήματος Ι πρόταση του ΣΕΕΥΜΕ) (1)
2. Γρ. Γεν. Γραμματέως Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων
(ως προς τα υπό σημείο Α1-Α3 ερωτήματα) (1)
3. Γεν. Διεύθυνση Οδικής Ασφάλειας
(ως προς τα υπό σημείο Α1-Α3 ερωτήματα) (1)

II. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

1. Γρ. Γεν. Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης (1)
2. Γρ. Υφυπουργού οικείου Υπουργείου (1)
3. Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης
Διεύθυνση Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού
Τμήμα Πειθαρχικής Ευθύνης και Δεοντολογίας
Βασ Σοφίας 15- 10674 ΑΘΗΝΑ (1)
4. Γεν. Διευθύνσεις Μ&Ε των Περιφερειών της Χώρας (13)
(με την παράκληση να ενημερωθούν -μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου-οι υποκείμενες Δ/νσεις Μ&Ε των Π.Ε. χωρικής αρμοδιότητάς τους)
5. Πανελλήνια Ομοσπονδία Εκπαιδευτών οδήγησης (1)
Καποδιστρίου 24- 106 82 ΑΘΗΝΑ
6. Υπουργείο Δικαιοσύνης-Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1)
Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
Λ. Συγγρού 60 - Τ.Κ.: 11742 Αθήνα

III ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΣΕΕΥΜΕ (1)
2. Επιθ. Νιφόρα Γεωργία (1)
3. Τομέα Α4 (1)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

I. Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, όπως γνωστοποιήθηκε αρμοδίως με το (β) σχετικό έγγραφο του ΣΕΕΥΜΕ

B1. Με το (α) προγενέστερο έγγραφό μας γνωστοποιήθηκε αρμοδίως το γεγονός του εντοπισμού από το Σώμα περιπτώσεων δημοσίων υπαλλήλων, στους οποίους εκδόθηκε άδεια άσκησης επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών κατά παρέκκλιση⁷ των κείμενων διατάξεων περί του εν θέματι ασυμβίβαστου. Παράλληλα, με το ίδιο έγγραφο ζητήθηκαν από τις αρμόδιες υπηρεσίες⁸ στοιχεία για τυχόν εκδοθείσες -την τελευταία πενταετία- αποφάσεις περί έγκρισης χορήγησης άδειας για κατ' εξαίρεση άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών.

Επισημαίνεται ότι οι μέχρι σήμερα εντοπισθείσες περιπτώσεις αφορούν σε άδειες άσκησης επαγγέλματος που εκδόθηκαν μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του π.δ.208/23.8.2002.⁹

Η έρευνα βρίσκεται σε εξέλιξη και από τις περιφέρειες της χώρας δεχόμαστε προφορική ενημέρωση για αρκετές παρεμφερείς υποθέσεις, οι οποίες καταγράφονται για να αποσταλούν εγγράφως, σύμφωνα με όσα ζητούνται με το (α) σχετικό έγγραφό μας. Παράλληλα εντοπίστηκαν και διερευνώνται περιπτώσεις υπαλλήλων του ευρύτερου δημοσίου τομέα, οι οποίοι, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία-ενδείξεις, είναι και ιδιοκτήτες σχολών οδηγών.

B2. Στη διάταξη της παρ. 2ε του άρθρου 3 του π.δ.208/2002, προβλέπεται ότι για να χορηγηθεί άδεια ασκήσεως επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίου οδηγού πρέπει να πληρείται η εξής βασική προϋπόθεση στο πρόσωπο των αιτούντων: «παρ. ε.: Δεν είναι υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή δεν ανήκουν στο προσωπικό του Δημοσίου των Ν.Π.Δ.Δ. και του ευρύτερου δημοσίου τομέα, όπως αυτός καθορίζεται με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και συνταξιούχοι αυτών». Το γεγονός πιστοποιείται με σχετική υπεύθυνη δήλωση του υποψηφίου εκπαιδευτή (παρ.4δ του άρθρου 3).

Αντιστοίχως, στο άρθρο 4 -παρ. 1β- ορίζεται ότι για την ανανέωση της εν λόγω άδειας ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Μ&Ε υπεύθυνη δήλωση αναφορικά με το ότι πληροί τις προϋποθέσεις της παρ.2 του ως άνω άρθρου 3.

Τέλος, με την υπ' αριθ.οικ.26640/2298/22.5.2014 (ΦΕΚ 1302B) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Μεταφορών, η οποία σημειωτέον εκδόθηκε στο πλαίσιο απλούστευσης των διαδικασιών μετά την καθιέρωση της Αρχής της επαγγελματικής ελευθέριας και την κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων (ν.3919/2011/ΦΕΚ 32Α), για την έκδοση ή ανανέωση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψηφίου οδηγού απαιτείται η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης συγκεκριμένης μορφής και περιεχομένου, με την οποία εναργώς δηλώνεται ότι ο αιτών δεν είναι υπάλληλος ή συνταξιούχος του στενού ή ευρύτερου δημοσίου τομέα (στη σελ. 18369 του ΦΕΚ 1302B δημοσιεύθηκε το υπόδειγμα της εν λόγω δήλωσης).

B3. Σημειώνεται ότι με την παρ. 3 του άρθρου 9 του π.δ. 337/2003 (ΦΕΚ291Α) προστέθηκε παράγραφος 7 στο άρθρο 19 «Μεταβατικές διατάξεις» του π.δ. 208/2002,

⁷ Συγκεκριμένα οι άδειες εκδόθηκαν είτε κατόπιν πλημμελούς ελέγχου των απαραίτητων δικαιολογητικών [όπως επί παραδείγματι της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης που προβλέπεται: I) στην παρ.4δ του άρθρου 3 (αρχική έκδοση) & II) στην παρ. 1β του άρθρου 4 (ανανέωση) του π.δ.208/2002 καθώς και III) στην Κ.Υ.Α οικ.26640/2298/22.5.2014 (ΦΕΚ 1302B)] από τις Διευθύνσεις Μ&Ε των Π.Ε. της χώρας είτε κατόπιν υποβολής ψευδούς υπεύθυνης δήλωσης από τους αιτούντες - εκπαιδευτές.

⁸ Του στενού δημοσίου τομέα.

⁹ Η ισχύς των διατάξεων του π.δ.208/2002/ΦΕΚ 194^Α/23.8.2002 ξεκίνησε στις 23.9.2002, ένα μήνα μετά τη δημοσίευσή του σε ΦΕΚ (βλ. άρθρο 22).

σύμφωνα με τις προβλέψεις της οποίας οι άδειες εκπαιδευτών που είχαν χορηγηθεί με προηγούμενες διατάξεις σε δημοσίους υπαλλήλους και συνταξιούχους του στενού και του ευρύτερου δημόσιου τομέα λήγουν αυτοδικαίως στις 31.12.2005. Παρόμοιοι περιεχομένου είναι και η διάταξη της παρ.2 του π.δ. 337/2003, με την οποία προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 1β του π.δ.208/2002.

B4. Επιπροσθέτως, αναφέρεται ότι στο **άρθρο 15** παρ. 4 και 10 καθώς και στο **άρθρο 18** του ανωτέρω π.δ. προβλέπονται αυστηρές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση απασχόλησης εκπαιδευτή που δεν πληροί τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια του άρθρου 3.¹⁰

Γ1. Με αφορμή το (α) έγγραφό μας, δεχτήκαμε τηλεφωνική ενημέρωση από την αρμόδια υπηρεσία του οικείου Υπουργείου, σχετικά με το γεγονός ότι ορισμένοι «παλιοί» εκπαιδευτές, των οποίων η άδεια είχε εκδοθεί στη βάση προγενέστερων διατάξεων «νομότυπα» δεν καταλαμβάνονται από τη σχετική περί ασυμβίβαστου διάταξη του π.δ.208/2002.

Γ2 Η ανωτέρω υπηρεσιακή θέση εδράζεται στο υπ'αριθ. 5040/610/23.2.2006 έγγραφο του τότε υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Το προαναφερθέν έγγραφο εκδόθηκε κατόπιν της υπ' αριθ. 4342/23.12.2005 Απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ), η οποία ακυρώνει για τυπικούς λόγους το **άρθρο 2** και την **παρ. 3 του άρθρου 9 του π.δ.337/2003** (βλ. υπό σημείο Β3 αναφορά). Ως εκ τούτου με τη συγκεκριμένη δικαστική απόφαση εισάγεται εν δυνάμει διάκριση μεταξύ παλαιών και νέων εκπαιδευτών.

Ειδικότερα, όπως στο σκεπτικό της προαναφερθείσας απόφασης αναλύεται, κρίθηκε ότι η ανωτέρω παράγραφος τέθηκε καθ' υπέρβαση της εξουσιοδότησης που παρασχέθηκε με την παρ.6 του άρθρου 94 του ν.2696/99/Κ.Ο.Κ.

Γ3. Μετά την ανωτέρω απόφαση, με το **5040/610/23.2.2006** έγγραφο δόθηκαν οδηγίες στις Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών της χώρας, αναφορικά με το γεγονός ότι υπάλληλοι του δημοσίου, των ΝΠΔΔ και του ευρύτερου δημόσιου τομέα και οι συνταξιούχοι αυτών που έχουν λάβει άδειας άσκησης επαγγέλματος με προγενέστερες του π.δ.208/2002 διατάξεις διατηρούν και δύνανται να ανανεώνουν την άδειά τους.

Γ4 Επιπλέον ως νομικό έρεισμα της υπό σημείο Β1 καταγραφείσας υπηρεσιακής άποψης της αρμόδιας οργανικής μονάδας του Υπουργείου αναφέρθηκε σχετική επί του θέματος¹¹ γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (200/2007), η οποία ωστόσο δεν έχει γίνει αποδεκτή αρμοδίως και συνεπώς δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.¹²

Δ1 Ωστόσο, το **5040/610/23.2.2006** έγγραφο:

α. Έρχεται σε αντίθεση τόσο με τις διατάξεις του άρθρου 3, οι οποίες δεν εισάγουν διάκριση μεταξύ παλαιών και νέων εκπαιδευτών, όσο και με τη διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1¹³ αλλά και της παρ.7-η οποία δεν έχει καταργηθεί με νέα διάταξη.

β. Μπορεί να εκληφθεί ως μια πρώτη-πρόχειρη προσπάθεια άμεσης αντιμετώπισης του ζητήματος που ανέκυψε με την **4342/23.12.2005** Απόφαση του ΣτΕ -εκδόθηκε δύο μήνες

10 Για το λόγο αυτό το (α) σχετικό έγγραφο του ΣΕΕΥΜΕ κοινοποιήθηκε στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Εκπαιδευτών Οδήγησης ώστε να ενημερώσει τα μέλη της.

11 **Αρση** του ασυμβίβαστου λόγω διάκρισης μεταξύ παλαιών και νέων εκπαιδευτών και παραβίασης της συνταγματικής αρχής της ισότητας.

12 Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2002 (Α' 324), "Οι γνωμοδοτήσεις δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, πριν από την αποδοχή τους με επίσημοιωματική πράξη από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον αρμόδιο Υπουργό, ή το Διοικητικό Συμβούλιο Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο αυτού ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής ή από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις, που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή.

13 Με τις οποίες ορίζεται ότι παλαιές άδειες εξακολουθούν να ισχύουν (δεν προβλέπεται ότι μπορούν να ανανεώνονται).

μετά τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης, καθώς η κατάργηση κανονιστικής ρύθμισης πραγματοποιείται με νέα διάταξη και όχι με απλό έγγραφο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το διοικητικό δίκαιο οι κανονιστικές πράξεις καταργούνται ή τροποποιούνται με νεότερη κανονιστική πράξη, η οποία εκδίδεται βάσει της ισχύουσας ή νεότερης νομοθετικής εξουσιοδότησης (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 312/1979). Αυτό σημαίνει ότι παύουν να ισχύουν για το μέλλον. Η αναδρομική κατάργηση ή τροποποίηση κανονιστικής πράξης επιτρέπεται βάσει σχετικής ρητής νομοθετικής εξουσιοδότησης (βλ. ΣτΕ 2918/1984, 1818/2007, 501/2009. Βλ. και άρθρο 17 παρ. 2 του Ν. 2889/2001).¹⁴

Δ2 Μετά την επισήμανση, σε τηλεφωνική επικοινωνία, των υπό σημείο Γ4 και Δ1 θέσεων του Σώματος, στον αρμόδιο υπάλληλο του Υπουργείου, ενημερωθήκαμε ότι εν τέλει, με τις διατάξεις του ν.4313/2014 (ΦΕΚ 261Α) αντικαταστάθηκε η περίπτωση β της παρ.6 του άρθρου 94 του ΚΟΚ και πλέον εισήχθη στην εξουσιοδοτική διάταξη η δυνατότητα του Υπουργού να μπορεί σε μελλοντική τροποποίηση του π.δ. να καθορίσει ξεκάθαρα το εν θέματι ασυμβίβαστο για όλους τους εκπαιδευτές (παλαιούς και νέους) ή να προχωρήσει στην άρση αυτού.

II Η Πρόταση του ΣΕΕΥΜΕ, με την οποία συνηγορεί η Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης

Ε1 Με το (β) σχετικό γνωστοποιήθηκαν αρμοδίως τα ανωτέρω εκτεθέντα και ζητήθηκαν περαιτέρω ενέργειες για την οριστική διευθέτηση του θέματος, λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- i. Το ζήτημα βρίσκεται σε εκκρεμότητα -πάνω από μία δεκαετία -μετά την 4342/2005 Απόφαση του ΣτΕ- ενώ η αντιμετώπιση του με το έγγραφο του 2006 αφενός έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις των άρθρων 3 και 19 του π.δ. 208/2002 καθώς και τις αρχές του διοικητικού δικαίου, αφετέρου δημιουργεί σύγχυση στις υπηρεσίες, η οποία με τη σειρά της οδηγεί στην καταστρατήγηση του πνεύματος του νόμου.
- ii. Η ξεκάθαρη εισαγωγή του καθολικού ασυμβίβαστου ενδεχομένως θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του υψηλού δείκτη ανεργίας, καθώς ο τομέας της πρακτικής εκπαίδευσης και εξέτασης υποψηφίων οδηγών αποτελεί ένα εν δυνάμει πεδίο απασχόλησης νέων εκπαιδευτών.
- iii. Με το ασυμβίβαστο αμβλύνεται ο τυχόν αθέμιτος ανταγωνισμός που δέχονται οι εργαζόμενοι με κύρια απασχόληση στον τομέα από όσους ασκούν το έργο ως δευτέρα ενασχόληση (πιθανές οικονομίες φάσματος- μικρότερες ασφαλιστικές εισφορές, ενδεχόμενη αδήλωτη εργασία, ευελιξία στην κάλυψη κενών κ.λπ.).
- iv. Ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου υφίσταται για αρκετές ειδικότητες-κλάδους, όπως υδραυλικούς, χειριστές μηχανημάτων, πυκτικούς, εγκαταστάτες ηλεκτρολόγους κ.λπ.

ΣΤ. Με το (δ) σχετικό έγγραφο, η Γ.Ε.Δ.Δ. συνηγορεί με την ως άνω πρόταση του Σώματος.

¹⁴ «2. Η διευθέτηση της έννομης κατάστασης η οποία ανέκυψε ύστερα από την απόφαση ... 79/2001 του Ε' Τμήματος του Συμβουλίου Επικρατείας, με την οποία ακυρώθηκε το αρ. 163/30.7.1999 ΠΔ περί ίδρυσης του Εφετείου Λαμίας, πρέπει να γίνει μέσα σε ένα τρίμηνο από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου με την έκδοση νέου ΠΔ, που είτε θα ανακαλεί το ιδρυτικό του Εφετείου Λαμίας διάταγμα είτε θα το τροποποιεί είτε θα επανιδρύει το Εφετείο.».

Σε ορισμένες δε περιπτώσεις, γίνεται δεκτό ότι υφίσταται και δυνατότητα ανάκλησης κανονιστικής πράξης, όταν η τελευταία είναι παράνομη, για λόγους ασφάλειας δικαίου, εντός σύντομου χρονικού διαστήματος (βλ. ΣτΕ 1542/1995). Έτσι, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι χωρεί ανάκληση κανονιστικής πράξης σε περίπτωση παρανομίας της πράξης όταν λόγοι ασφάλειας δικαίου καθιστούν αναγκαία την αναδρομική εξαφάνισή της από την έννομη τάξη.